

Spis treści

9 _____ [Słowo Prezydenta]

11 _____ Wstęp

15 _____ Wykaz skrótów

Rozdział 1

17 _____ **Zarys dziejów Będzina**

17 _____ 1.1. Początki Będzina i jego najstarsze dzieje od średniowiecza do XVIII w.

28 _____ 1.2. Dzieje Będzina w okresie rozbiorów i wielkiej wojny (1795–1918)

33 _____ 1.3. Dzieje Będzina w niepodległej Polsce i podczas II wojny światowej
(1918–1945)

35 _____ 1.4. Dzieje Będzina po II wojnie światowej (1945–2011)

Rozdział 2

55 _____ **Zarys dziejów ustroju i samorządu Będzina**

55 _____ 2.1. Ustrój miasta Będzina od XIV do XVIII w.

55 _____ 2.1.1. Podstawy prawne miasta

56 _____ 2.1.2. Prawo miejskie (*ius civile*) i obywatele miejscy (*cives*)

57 _____ 2.1.3. Najstarsze instytucje miejskie do końca XV w. (wójt, ława sądowa).
Kształtowanie się samorządu miejskiego (rada)

60 _____ 2.1.4. Wybory urzędników miejskich w XVI–XVIII w.

65 _____ 2.1.5. Rada miejska i zakres jej kompetencji w XVI–XVIII w.

66 _____ 2.1.6. Landwójt i ława sądowa. Charakterystyka instytucji i skład osobowy
w XVI–XVII w.

68 _____ 2.1.7. Rodzaje sądów miejskich w XVI–XVII w.

71 _____ 2.1.8. Zakres kompetencji landwójta i ławy miejskiej w XVI–XVII w.
Urząd landwójtowski

71 _____ 2.1.9. Funkcjonowanie samorządu miejskiego i sądownictwa w XVIII w.

72 _____ 2.1.10. Zgromadzenie pospólstwa i jego rola w ustroju miejskim

73 _____ 2.1.11. Kancelaria miejska. Personel kancelarii i jego obowiązki.

Księgi miejskie Będzina

78 _____ 2.1.12. Personel zatrudniany: instygator, sługa miejski

78	2.1.13. Miejsce wykonywania czynności urzędowych w XVI-XVIII w. Ratusz miejski
80	2.1.14. Władza zwierzchnia nad miastem w XVI-XVIII w. Kompetencje starostów będzińskich i ich personelu wobec miasta
81	2.2. Ustrój miasta i instytucje miejskie w okresie zaborów (1795–1918)
86	2.3. Ustrój Będzina w latach 1918–1945
89	2.4. Ustrój Będzina po II wojnie światowej (1945–2018)

Rozdział 3

93	Spisy urzędników Będzina
93	3.1. Spisy urzędników miejskich z XIV-XVIII w.
93	3.1.1. Uwagi ogólne do spisów
98	3.1.2. Średniowiecze (do 1506 r.)
100	3.1.3. Okres nowożytny (1507–1795)
190	3.2. Spisy urzędników z okresu zaborów (1795–1914)
193	3.3. Spisy urzędników z okresu I wojny światowej (1915–1918)
196	3.4. Spisy urzędników z okresu II Rzeczypospolitej (1918–1939)
197	3.5. Spisy urzędników z okresu II wojny światowej (1939–1945)
198	3.6. Spisy urzędników z okresu powojennego i Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (1945–1989)
199	3.7. Spisy urzędników z okresu Rzeczypospolitej Polskiej (III Rzeczpospolita, 1990–2023)

Rozdział 4

201	Biogramy wybranych urzędników miejskich
223	Bibliografia

Aneks

Agnieszka Milka-Harazin, Magdalena Hoły, Aleksander Babiński

235	Prezydenci miasta Będzina od 1945 r.
247	Indeks osobowo-geograficzny
263	Summary